Registratienummer: **152718** / 152742

Raadsvoorstel	
Datum vergadering:	17 december 2026
Agendapunt:	10
Onderwerp:	Verordening subsidie decentrale politieke partijen gemeente Bernheze 2026
Portefeuillehouder:	burgemeester Mark de Man

Heesch, 27 oktober 2026

Inleiding
Het Rijk heeft vooruitlopend op de voorgenomen inwerkingtreding van de Wet op de politieke partijen middelen beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van decentrale politieke partijen. Omdat een landelijke subsidieregeling nog ontbreekt, zijn gemeenten tijdelijk verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft gemeenten daarvoor een modelregeling en implementatiehandreiking beschikbaar gesteld.

De middelen zijn bedoeld om decentrale politieke partijen te ondersteunen bij onder meer scholing, kandidaatontwikkeling, inwonersparticipatie en versterking van de partijorganisatie. Deze subsidie is bedoeld voor de politieke partijorganisatie en staat los van de fractieondersteuning die raadsfracties ontvangen voor hun werkzaamheden in de gemeenteraad. Voor de gemeente Bernheze is hiervoor in 2026 een bedrag van € 11.224 beschikbaar gesteld.

Om deze middelen rechtmatig te kunnen verstrekken, moet de gemeente een juridische grondslag vaststellen. Er zijn verschillende juridisch houdbare manieren om de subsidieverstrekking vorm te geven. Omdat de gemeente Bernheze niet beschikt over een Algemene subsidieverordening, wordt voorgesteld een zelfstandige verordening vast te stellen waarin de inhoudelijke bepalingen uit het VNG-model zijn verwerkt. Daarbij is gekozen voor de eenvoudigste juridisch houdbare oplossing, passend bij de tijdelijke aard en beperkte omvang van deze regeling. Hiermee wordt aangesloten bij de landelijke systematiek voor de subsidiëring van decentrale politieke partijen, terwijl binnen de bestaande juridische structuur van de gemeente uitvoering kan worden gegeven aan deze tijdelijke taak.

Subsidie wordt verstrekt aan lokale politieke partijen en lokale afdelingen van landelijke politieke partijen die met een geregistreerde aanduiding hebben deelgenomen aan de laatstgehouden gemeenteraadsverkiezingen in Bernheze en daarbij ten minste één zetel hebben behaald. De hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van het aantal behaalde zetels. De in de verordening opgenomen hardheidsclausule biedt ruimte voor maatwerk in bijzondere gevallen, maar is niet bedoeld om af te wijken van de doelgroep of de verdeelsystematiek van de subsidie.
De verordening vervalt zodra het Rijk de subsidiëring van decentrale politieke partijen structureel heeft geregeld.

Voorstel
1. De ‘Verordening subsidie decentrale politieke partijen gemeente Bernheze 2026’ vast te stellen, waarmee:
   a. subsidie beschikbaar wordt gesteld aan decentrale politieke partijen die voldoen aan de voorwaarden van de verordening;

b. het via het gemeentefonds voor dit doel beschikbaar gestelde budget jaarlijks beschikbaar wordt gesteld;
c. het college wordt belast met de uitvoering van de verordening.

Argumenten

1.1 Met de verordening ontstaat een juridisch houdbare grondslag voor subsidieverstrekking aan decentrale politieke partijen.

Bernheze beschikt niet over een Algemene subsidieverordening. De voorgestelde verordening bundelt daarom alle noodzakelijke bepalingen voor subsidieverstrekking en uitvoering in één regeling. Hierdoor ontstaat een volledige wettelijke grondslag zonder aanvullende verordeningen of beleidsregels.

Daarbij is inhoudelijk aangesloten bij het model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Dit model zoekt aansluiting bij de Wet op de politieke partijen. Het VNG-model is opgesteld als subsidieregeling die door het college wordt vastgesteld en veronderstelt de aanwezigheid van een Algemene subsidieverordening. Omdat Bernheze niet beschikt over een Algemene subsidieverordening zijn de inhoudelijke bepalingen uit het VNG-model verwerkt in een zelfstandige raadsverordening. Hiermee wordt hetzelfde resultaat bereikt binnen de bestaande gemeentelijke juridische structuur.

Risico’s

Aan het vaststellen van de verordening zijn geen significante bestuurlijke, financiële of juridische risico's verbonden.

Kosten en dekking

Voor de gemeente Bernheze is via het gemeentefonds in 2026 een bedrag van € 11.224 beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van decentrale politieke partijen. De subsidie wordt verdeeld op basis van de zetelverdeling die voortvloeit uit de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 en bedraagt € 488 per zetel per subsidietijdvak. Het volledige bedrag wordt ingezet voor het doel waarvoor deze middelen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Voor de uitvoering van de regeling zijn geen aanvullende gemeentelijke middelen nodig.

Vervolg

Na vaststelling door de raad wordt de verordening bekendgemaakt, worden de lokale politieke partijen geïnformeerd en wordt de regeling opengesteld voor subsidieaanvragen. Het college beoordeelt vervolgens de aanvragen, stelt de subsidies vast en verzorgt de uitbetaling. De uitvoering wordt belegd binnen de ambtelijke organisatie, overeenkomstig het advies van de VNG.

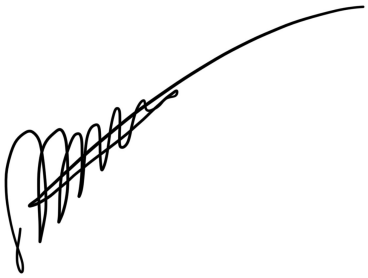
Evaluatie

Deze verordening heeft een tijdelijk karakter. Evaluatie vindt plaats wanneer het Rijk duidelijkheid biedt over de inwerkingtreding van de Wet op de politieke partijen of eerder indien landelijke ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

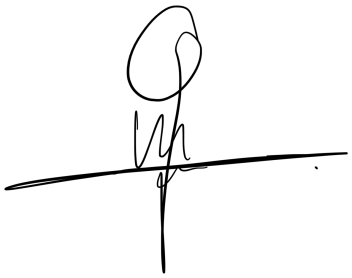
Bijlage(n):

- RB Subsidie decentrale politieke partijen gemeente Bernheze 2026
- Bijlage 1: Verordening subsidie decentrale politieke partijen gemeente Bernheze 2026
- Bijlage 2: Model Subsidieregeling decentrale politieke partijen (VNG)

Burgemeester en wethouders,

Martin van Vliet
secretaris

Mark de Man
burgemeester